

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 11C/180/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714208097
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubusová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8714208097.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Kubusovou v právnej veci žalobcu: 1/ C. N., S..XX.XX.XXXX, M. XXX XX C., S. F. XX/XX, 2/ L. N., S.. XX.XX.XXXX, M. XXX XX C., S. F. XX/XX, 3/ C. N., S..XX.XX.XXXX, M. XXX XX Q., Q. XXX a 4/ R. N., S..XX.XX.XXXX, M. XXX XX C., S. F. XX/XX, všetci zastúpení Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., IČO: 44 250 029, so sídlom 058 01 Poprad, Nám. sv. Egídia 93, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom 816 23 Bratislava, Štefanovičova 4, zastúpený JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom 831 03 Bratislava, Vajnorská 55 v konaní o zaplatenie 140 000,- eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť

žalobkyni 1/ sumu 50 000 eur,
žalobcovi 2/ sumu 30 000 eur,
žalobkyni 3/ sumu 30 000 eur,
žalobkyni 4/ sumu 30 000 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca 1/, 2/, 3/, 4/ má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Prevádzkovateľa systému súdny poplatok zo žaloby v sume 8 400 eur, a to v lehote do troch od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou doručenu súdu dňa 4.7.2014 sa domáhali zaplatenia nemajetkovej ujmy, a to žalobkyňa 1/ v sume 50 000 eur, žalobca 2/ v sume 30 000 eur, žalobkyňa 3/ v sume 30 000 eur, žalobkyňa 4/ v sume 30 000 eur. Svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 9.7.2011 spôsobil vodič motorového vozidla Opel Frontera EČV: M.-XXXBC povinne zmluvne poistený u žalovaného dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu N. N. a N. N. mladšieho. Vodič mot. vozidla povinne zmluvne poistený u žalovaného bol rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 5T/50/2012 zo dňa 17.5.2012 uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Usmrtený N. N., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy trvale bytom S. F. XX/XX, C. bol manželom žalobkyne 1/ a otcom žalobcov 2/ - 4/. Usmrtený N. N. mladší, nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy trvale bytom S. F. XX/XX, C. bol synom žalobkyne 1/ a bratom žalobcov 2/ - 4/. Žalobcovia svoju žalobu odôvodňujú tým, že nezmyselná a bezdôvodná smrť manžela a otca rodiny, ako aj najstaršieho syna a brata rodinu silne zasiahla a nechala prázdne miesta, pre žalobcov nenahraditeľných ľudí. Otec rodiny a manžel žalobkyne 1/ sa o rodinu vždy vzorne staral a aj keď žili skromne, otec vždy

pre svoje deti a manželku zabezpečil slušný život. Najstarší brat bol vždy oporou pre svoju mamu a otca a dobrým priateľom troch mladších súrodencov. Dopravná nehoda zo dňa 9.7.2011 vážne zasiahla do súkromia žalobcov a natrvalo zmenila ich životy. Zásah bol o to intenzívnejší, že v jeden deň zahynuli až dvaja členovia rodiny. Žalobcovia svoj nárok uplatňujú v zmysle § 11 Obč. zákonníka, § 13 ods. 2 Obč. zákonníka a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Taktiež svoj nárok opierajú o judikatúru Európskeho súdneho dvora, a to rozsudok zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12, Súdny dvor rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žalobcovia vo svojich vyjadreniach uviedli, že nie je možné vyjadriť ani číselne vypočítať, akú hodnotu pre nich mal otec a manžel rodiny a syn a brat blízkych príbuzných.

2. Okresný súd Poprad rozhodol medzitýmnym rozsudkom dňa 11.6.2015, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9.2.2017, v ktorom rozhodol, že nárok žalobcov voči žalovanému vyplývajúci zo žaloby zo dňa 4.7.2014 nie je premlčaný a nárok žalobcov voči žalovanému vyplývajúci zo žaloby zo dňa 4.7.2014 je dôvodný. Súd v uvedenej veci rozhodol medzitýmnym rozsudkom a to z dôvodu, že žalovaný namietal premlčanie a to z dôvodu, že dopravná nehoda sa stala 9.7.2011 a návrh na náhradu nemajetkovej ujmy bol podaný dňa 4.7.2014 to znamená, že nárok žalobcov je premlčaný. Súd v uvedenom rozhodnutí sa vysporiadal s okolnosťami, ktoré vyplývajú z uplatneného nároku a to s výnimkou škody. Žalovaná taktiež namietala v uvedenom konaní nedostatok pasívnej legitímácie, aj s touto otázkou sa už v uvedenom rozhodnutí súd vysporiadal a poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-22/12 Katarína Haasová/Rastislav Petrik a Blanka Holingová z 24.10.2013, podľa ktorého článok 3 ods. 1 Smernice rady 72/166/EHS z 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidiel zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.5.2005 a článok 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS z 14.5.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidiel majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Súd poukazuje aj na rozhodnutia všeobecných súdov SR v obdobných veciach (rozsudok KS v Košiciach sp. zn. 6Co/157/2014, rozsudok KS v Prešove sp. zn. 21Co/60/2015, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 474/2016), ktoré poukazujú na to, že nárok je daný a je dôvodný aj čo sa týka pasívnej legitímácie žalovaného. Súd uvedené zdôrazňuje z dôvodu, že žalovaný opätovne namietal pasívnu legitímáciu a premlčanie a súd má za to, že zo strany žalovaného dochádza k neakceptovaniu európskej smernice a rozhodnutí súdov SR.

3. Žalovaný v podaní zo dňa 12.4.2017 podal dovolanie vo veci proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.11.2016. Najvyšší súd rozsudkom zo dňa 26.3.2019 č.k. 4Cdo 91/2018, právoplatný dňa 9.5.2019 rozhodol tak, že dovolanie zamietol. NS SR vo svojom rozsudku uviedol, že poukazuje na judikát R 61/2018 prijatý na poslednom zasadnutí občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu dňa 9.10.2018, ktorého právna veta znie: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“ (rozsudok NS SR z 31.7.2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016). To znamená, že aj NS SR jasne a zrozumiteľne uviedol, kto je v uvedenom konaní pasívne legitimovaný a tým došlo k vytvoreniu rozhodovacej praxe a ustáleniu rozhodovacej praxe čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy. To znamená, že aj NS SR potvrdil tú skutočnosť, že žalovaný je v uvedenom spore pasívne legitimovaný.

4. Aj čo sa týka premlčania súd sa touto otázkou zaoberal v rozsudku zo dňa 11.6.2015 a opätovne poukazuje, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Obč. zákonníka osobným právom majetkovej povahy vyjadriteľný peňažným ekvivalentom a podliehajúcim premlčaniu vo všeobecnej trojročnej lehote počítanej od okamihu zásahu do práv fyzickej osoby na ochranu osobnosti (uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009). Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej lehote a táto lehota bola zo strany žalobcov dodržaná, čo už bolo uvedené v rozsudku zo dňa 11.6.2015 a potvrdené Krajským súdom v Prešove.

5. Právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný aj naďalej trvá na stanovisku, že nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom a že pokiaľ NS SR, KS v Prešove, ako aj žalobcovia tvrdia, že v danom prípade ide o škodu, ako škoda sa predmetný nárok musí premlčovať v dvojročnej subjektívnej lehote. Namietal, že výška, ktorú požadujú žalobcovia titulom nemajetkovej ujmy v sume 150 000 eur je vzhľadom na rozhodovaciu prax značne neprímeraná. Právny zástupca žalovaného uviedol, že v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy je jednou z podstatných okolností pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy a opodstatnenosti nároku taktiež postoj samotného vinníka dopravnej nehody. Napriek tomu, že vinník dopravnej nehody, ktorý je poistený u žalovaného bol uznaný vinným z prečinu usmrtenia a tým pádom žalobcovia majú voči nemu priamy nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nebol žalovaným subjektom v predmetnom konaní. Má za to, že žalovanie iba poisťovateľa ako ekonomicky silnejšieho subjektu na takúto neprímeranú čiastku poukazuje na ekonomickú pohnútku podania žaloby takýmto spôsobom, pričom aj to, že v konaní nevystupoval vinník dopravnej nehody ako žalovaný má za následok, že v predmetnom konaní nemohol sa vyjadriť k svojej ľútosťi vo vzťahu k skutku.

6. Súd poukazuje na skutočnosť a na obranu žalovaného, že niekoľko sto rozsudkov v rámci celej SR bolo vydaných a rozhodnutých a právoplatne potvrdených, aj v tejto konkrétnej veci krajský súd a Najvyšší súd potvrdil rozsudok okresného súdu a zaoberal sa otázkou pasívnej legitimácie žalovaného a otázkou premlčania, a aj napriek tomu žalovaný v samotných konaniach ako obranu opätovne uvádza tie isté skutočnosti.

7. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že žalovaný vystupuje v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., a to titulom uzatvorenia zmluvného poistenia vinníka dopravnej nehody s poisťovňou. Vypočítanie vinníka dopravnej nehody nemá vplyv na rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy. To, či vyjadri svoju ľútosť, či nie, nemá vplyv na rozhodnutie, ale malo vplyv, resp. mohlo mať vplyv na rozhodnutie v trestnej veci. V trestnom konaní bolo jednoznačne rozhodnuté, že vinníkom dopravnej nehody je výlučne poistencem žalovaného, čo súd uviedol vo svojom odôvodnení.

8. Súd sa zároveň vyjadruje k námietke, že takéto čiastky možno priznať vo výnimočných prípadoch, avšak v uvedenom prípade o takýto prípad sa nejedná. Súd má za to, že práve v tomto prípade sa jedná o výnimočný prípad, nakoľko pri dopravnej nehode zomreli dvaja najbližší členovia rodiny, a to manžel, otec, syn a brat žalobcov. Je súdu nepochopiteľná obrana žalovaného vyjadrovať sa spôsobom, je to síce jeho oprávnenie, a to výnimočnosťou prípadu tým, že niekto zomrel a že je možné život človeka oceniť fin. prostriedkami.

9. Súd vykonal dokazovanie a to výsluchom strán sporu, listinnými dôkazmi, pripojeným spisom Okresného súdu Trebišov 5T/50/2012 a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 9.7.2011 v čase okolo 9:20 hod. došlo k dopravnej nehode a to tým, že X. R., trvale bytom V. viedol osobné motorové vozidlo značky Opel Frontera ev. č. M.-XXXBC po ceste v smere od obce Boľ na Kráľovský Chlmec, kde na voľnom úseku cesty pred ľavotočivou neprehľadnou zákrutou začal predchádzať pred ním idúce osobné motorové vozidlo značky Fiat Brava ev. č. N.-XXX M., ktoré viedol H. R., kde po zaradení sa pred predchádzané vozidlo v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti svojej jazdy dostal s vozidlom balans, prešiel do protismerného jazdného pruhu, kde sa zrazil s protiidúcim osobným mot. vozidlom značky Škoda 120L, ev. č. N.-XXXAD, ktoré viedol N. N., kde v dôsledku zrážky došlo k vymršteniu obidvoch vozidiel do cestnej priekopy a zraneniam vodiča N. N. st. a spolujazdca N. N. ml., ktorí obidvaja utrpeli zlomeniny krčnej chrbtice, na následky ktorých na mieste obidvaja podľahli. Okresný súd Trebišov rozhodol rozsudkom a to tak, že uznal X. R. za vinného tým, že inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania a tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

11. Žalobkyňa 1/ uviedla, že manžel bol nezamestnaný, robil na aktivačných prácach, spolu žili v rodinnom dome a spolu mali 4 deti. Mali veľmi pekný vzťah. Manžel jej so všetkým pomáhal, staral sa o rodinu. Niektoré deti boli plnoleté, to znamená, že chýba v rodine jednak po citovej aj po finančnej stránke, aj čo sa týka prác v domácnosti. Manžel jej vo všetkom pomáhal, robil všetky práce čo sa týka opravy domu, v záhrade a taktiež výchovy detí a on bol hlavou rodiny. Deti usmerňoval ako sa majú správať aj čo sa týka starostlivosti školy sledoval ich výsledky v škole a deti otca akceptovali ako hlavu rodiny. Radil im v živote ako majú žiť, ako sa majú správať. Po jeho smrti všetko ostalo na žalobkyňi. Žalobkyňa 1/ uviedla, že nie je zamestnaná, poberá vdovský dôchodok vo výške 199 eur. Na najmladšiu dcéru R. poberá rodinné prídavky a sirotské vo výške cca 344 eur, čo sa týka štúdia dcéry R., tak všetko sa snaží financovať matka a snaží sa zabezpečiť celú činnosť rodiny, čo je veľmi málo. Pri dopravnej nehode zomrel aj syn N., ktorý mal 21 rokov v čase dopravnej nehody a v tom čase chodil na absolventskú prax. Žil s rodinou v spoločnej domácnosti a mali veľmi pekný vzťah. Žalobkyňa 1/ uviedla, že boli usporiadaná rodina, veľmi si pomáhali.

12. Žalobca 2/ uviedol, že má ukončenú strednú poľnohospodársku školu a že boli dobrá rodina. Majú veľkú záhradu, kde spolu s otcom a bratom pestovali ovocie a zeleninu a o všetko sa spolu starali. Teraz je celá starosť na ňom, ale pri poľnohospodárskych prácach mu pomáha celá rodina.

13. Žalobkyňa 3/ uviedla, že je evidovaná na úrade práce. Žije s matkou v spoločnej domácnosti a s ďalšími súrodencami. Veľmi jej chýba otec a brat. Finančne si pomáhali, bolo ich v domácnosti viacej, aj viac robôt stíhali, ale dve osoby im chýbajú v rodine. Doma majú gazdovstvo, chovajú sliepky, husy, kačky a tak si tým pomáhajú tým, že majú trochu lacnejší život.

14. Žalobkyňa 4/ na pojednávaní uviedla, že v čase smrti blízkych príbuzných chodila do základnej školy a bolo to pre ňu veľmi citovo náročné. Veľmi jej chýba otec aj brat. V súčasnosti chodí na Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, študuje odbor predškolská elementárna pedagogika. Všetko, školu aj štúdium jej zabezpečuje finančne matka. Uviedla, že nedá sa slovami opísať, ako jej chýba otec a brat. Spolu s otcom sa hrali, pozerali filmy, chodili spolu na výlety, do prírody, fungovali ako rodina.

15. Z výpisu knihy manželstiev vyplýva, že žalobkyňa 1/ a nebohý N. N. st. boli manželia, manželstvo uzavreli dňa 22.4.1989, z manželstva sa im narodili 4 deti, a to N. N. V., nar. XX.X.XXXX, L. N., nar. XX.X.XXXX, C. N., nar. XX.X.XXXX, R. N., nar. XX.X.XXXX.

16. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu). Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom - ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitimáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Do osobnostných práv môže zasiahnuť tak fyzická, ako aj právnická osoba. Odkazuje sa pritom na judikatúru (viď napríklad Zborník III. Najvyššieho súdu, SEVT 198, na strane 180, ktorého sa konštatuje, že subjektom zásahu môže byť tak občan (fyzická osoba), ako aj organizácia - (právnická osoba)) a tiež odbornú právnickú literatúru (napríklad Československé občianske právo, I. zväzok. Obzor Bratislava 1973. str. 167 a 168, resp. Občiansky zákoník, Komentár, Praha - Panoráma, 1987, str. 100). Aj súčasnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad R 114/1999. R 38/1996. R 36/2009, R 53/2010. R 38/2012) je jednotne zastavaný názor, že pôvodcom zásahu môže byť nielen fyzická osoba, ale aj právnická osoba. Pokiaľ by bol správny názor, že za zásah do osobnosti zodpovedá vždy (len) tá fyzická osoba, konkrétnym konaním ktorej bolo zasiahnuté do osobnostných práv, bola by úplne vylúčená možnosť, že za takýto zásah nesie zodpovednosť právnická osoba. Právnické osoby sú však celkom bežne účastníkmi konaní o ochranu osobnosti (porovnaj napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2011 sp. zn. 3Cdo/108/2011, 29. júna 2009 sp.zn.3MCdo/3/2008, 19. mája 2010 sp. zn. 5Cdo/108/2009 a z 27. novembra 2009 sp. zn. 5Cdo/83/2008).

17. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život - Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21.6.1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8 vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa, a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti, medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú.“ Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplniť jeho citové potreby t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou (uznesenie NS SR z 17.2.2011, sp. zn. 5Cdo 265/2009).

18. Súd má za to, že v dôsledku dopravnej nehody došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom

následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. Súd dospel k záveru, že v dôsledku tragickej smrti manžela žalobkyne 1/ a syna žalobkyne 1/ a otca a brata žalobcov 2/ - 4/ pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného manžela, otca, syna a brata, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný život a táto spočíva aj v citovej strate, keď žalobkyňa 1/ stratila manžela a zároveň aj syna a žalobcovia 2/ - 4/ stratili otca a brata, s ktorým prežívali radosť. Zároveň utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalosti a šoku zo smrti milovaných osôb. S poukazom na uvedené súd určil, že X. R., ktorý spôsobil dopravnú nehodu svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní zákona o pozemných komunikáciách zasiahol do osobnostných práv žalobcov, a to do ich práv na súkromný a rodinný život. Súd dospel k záveru, že týmto nečakaným šokujúcim úmrtím manžela, otca, syna a brata došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca. Súd preto ustálil, že predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch sú dané, keď považoval za nepochybné, že ujmu, ktorá žalobcom vznikla by na ich mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Pri určení peňažnej náhrady súd prihliadol na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrteľnej nehody manžela, otca, syna a brata žalobcov a dôsledky, ktoré táto tragická nehoda u nich vyvolala. Súd dospel k záveru, že žalobcami žiadaná výška nemajetkovej ujmy je primeraná, a preto súd tejto časti ich návrhu vyhovel.

19. Podľa Čl.19 ods.1, 2 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života

20. Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

21. Podľa ust. § 13 ods. 1, 2, 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

22. Podľa ust. § 15 OZ, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

23. Podľa ust. § 16 OZ kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu

24. Je nepochybné, že rešpektovanie práva na súkromie fyzickej osoby, ktoré upravujú vyššie citované zákonné ustanovenia zahŕňa v sebe aj právo na vytváranie a rozvíjanie sa vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Rodinný život v sebe zahŕňa vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, deťmi, rodičmi bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie, a preto neoprávnené narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Žalobcovia v tomto konaní sa domáhajú nahradenia nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla neoprávneným zásahom do ich súkromia tým, že ich manžel, otec, syn a brat zomreli následkom dopravnej nehody, ktorú preukázateľne zaviniel poistenec žalovaného. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že poistenec žalovaného X. R. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul manžel žalobkyne 1/ a syn žalobkyne 1/ a otec a brat žalobcov 2/ - 4/ a že za tento trestný čin, ktorého sa týmto dopustil bol právoplatne odsúdený.

25. Výsluchom strán sporu - žalobcov bolo preukázané, že medzi žalobcami a nebohými manželom, otcom, bratom a synom boli veľmi dobré medziľudské, rodinné, manželské vzťahy a silná citová väzba. Z vyššie uvedených dôvod má súd preto za to, že v danom prípade je na mieste poskytnúť žalobcom aj primerané zadosťučinenie v peniazoch a že iné formy zadosťučinenia nie sú v danom prípade postačujúce. Pre výšku nároku sú stanovené dve kritériá, z ktorých súd musí vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

26. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, kde súd výšku tejto náhrady priznáva na základe toho, že prihliada jednak na nenapraviteľný následok a tiež na dôsledky, ktoré tento nenapraviteľný následok vyvolali u dotknutej osoby.

27. Podmienky pre určenie výšky tohto nároku možno zisťovať značne obtiažne. Súd dospel k záveru, že medzi žalobkyňou 1/ a jej nebohým manželom bol silný, dlhoročný, harmonický, emotívny a pevný vzťah. Bol medzi nimi veľmi blízky a harmonický vzťah. Súd aj vzhľadom na situáciu, t. j. dopravnú

nehodu, ktorá sa stala, a pri ktorej zahynuli dvaja najbližší členovia rodiny poukazuje na to, že v čase dopravnej nehody mala žalobkyňa 1/ 52 o manželku v produktívnom veku a taktiež deti, ktoré potrebovali oporu a pomoc obidvoch rodičov. Aj čo sa týka starostlivosti a pomoci v rodine a tým opora manžela a otca žalobcov bola nenahraditeľná, nakoľko manžel a otec rodiny zomrel v najproduktívnejšom veku, vo veku 45 rokov, kedy práve v tomto veku iste chcel otec čo najviac pomôcť jednak deťom a taktiež aj celej rodine. Súd zároveň poukazuje na to, že žalobkyňa 4/ v čase smrti otca a brata mala 12 rokov. To znamená, že bola školopovinná, že celá ťarcha starostlivosti o rodinu a nahradiť citové vzťahy otca a syna a brata v rodine mala výlučne manželka a matka nebohých. Nie je možné ani podrobne opísať aký hlboký citový zásah bol nielen do oblasti hospodárskej, ekonomickej pomoci v rodine, ale hlavne citovej. Rodina prišla o dvoch najbližších príbuzných a ich miesto je nenahraditeľné a z tohto dôvodu súd má za to, že daná výška nemajetkovej ujmy je primeraná zistenému zásahu do práva na súkromie a práva na rodinný život a aj pri zohľadnení všetkých okolností ich úmrtia vzhľadom na to, že pri jednom zásahu, dopravnej nehode dňa 9.7.2011, prišli o život dvaja najbližší členovia rodiny.

28. Priznaná suma nie je žiadnou hmotnou satisfakciou, ale určitým gestom slušnosti a spravodlivosti a v žiadnom prípade nemôže odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá nastala následkom konania poistenca žalovaného. Výška súdom priznanej sumy podľa názoru súdu nemôže viesť ani k neprimeranému obohateniu a nie je ani náhradou príjmu, prípadne niečím iným, pričom je primeraná pri prihliadnutí na závažnosť vzniknutej ujmy tak ako to bolo preukázané vykonaným dokazovaním a ako je to vyššie uvedené a tiež aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je nepochybné, že táto udalosť bude mať v živote žalobcov výrazné a trvalé následky, ktoré nie je možné ničím úplne odstrániť. Žalobcom vznikla neoddiskutovateľná závažná nemajetková ujma smrťou blízkej osoby a to tej najbližšej, manžela, syna, otca a brata.

29. Súd poukazuje, že viaceré obdobné rozhodnutia potvrdzujú, že v rozhodovacej praxi sa uplatňuje jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou dvoch členov rodiny je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

30. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

31. Podľa § 427 ods. 1 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

32. Podľa § 428 OZ, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

33. Podľa § 429 OZ, prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou veci, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

34. Podľa § 440 OZ, kto zodpovedá za škodu spôsobenú zavinením iného, má proti nemu postih.

35. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o povinnom zmluvnom poistení), zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov.

36. Podľa § 4 ods. 1 vyššie cit. zákona, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

37. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) vyššie cit. zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

38. Podľa § 15 ods. 1 vyššie cit. zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

39. Podľa § 15 ods. 2 vyššie cit. zákona, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

40. Podľa § 822 OZ, z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

41. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia svojho mena a prejavov osobnej povahy.

42. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

43. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

44. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

45. V zmysle § 193 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd je tiež viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

46. Súd preto dospel k záveru, že suma, ktorú požaduje žalobkyňa 1/ ako nemajetkovú ujmu vo výške 50 000 eur je primeraná všetkým zisteným skutočnostiam, a preto súd vyhovel tejto časti nakoľko jej výška zodpovedá skutočnosti, že žalobkyňa 1/ vo veku 52 rokov prišla o manžela a zároveň aj syna, ktorý v čase dopravnej nehody mal len 21 rokov. A čo sa týka žalobcov 2/, 3/, 4/ súd má za to, že uvedená suma je primeraná, a to z dôvodu, že žalobcom 2/ - 4/ pri dopravnej nehode zomrel otec a brat, s ktorými mali veľmi blízky vzťah, žili v spoločnej domácnosti a jedná sa o takú sumu, ktorá zodpovedá skutočnostiam a súd má za to, že ujmu, ktorú utrpeli žalobcovia ani nezodpovedá finančnému vyjadreniu, nakoľko jedná sa o stratu blízkych osôb a to manžela, otca, syna a brata, ktorých už v rodine nikto nenahradí.

47. Priamy nárok žalobcov ako poškodených voči žalovanému vyplýva z ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Povinnosť žalovaného plniť žalobcom je daná v zmysle ust. § 823 OZ v spojení s ustanoveniami zákona č. 381/2001 Z. z., keďže v čase dopravnej nehody bolo mot. vozidlo poistené za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla, tzv. povinné zmluvné poistenie.

48. Na margo veci však súd dodáva, že z poistenia zodpovednosti má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa ust. § 4 ods. 2 zákona o PZP. Zásah do osobnostných práv žalobcov, v dôsledku ktorého utrpeli psychickú ujmu (nemateriálnu alebo nemajetkovú škodu na zdraví), bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu u žalovaného. Preto žalobcom prislúchalo právo, aby im tento poisťovateľ nahradil ako poškodeným subjektom uplatňovaný nárok. Aj v danej veci je nutné riešiť spornú právnu otázku v súlade s komunitárnym právom. Povinnosť krytia poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami je zabezpečená a definovaná právnou úpravou EÚ (rozsudok SD C-22/12 Haasová bod 39). Podľa názoru Súdneho dvora vo veci Haasová pod pojmom ujma na zdraví sa má rozumieť akákoľvek ujma, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú ako aj psychickú traumu. Súdny dvor dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. Podľa rozsudku súdneho dvora vo veci Drozdovs C-277/12, Smernica Rady 72/166/EHS a Smernica Rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Za stavu, že právo Slovenskej republiky (ust. § 13 ods. 2 a 3 OZ) umožňuje žalobcom požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, je teda dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť uhradená z povinného zmluvného poistenia. Usmrtenie človeka je vážnym zásahom do súkromia a duševného zdravia blízkych osôb a zakladá právo na náhradu škody na zdraví vo všetkých jej formách vrátane nemajetkovej ujmy s priamym nárokom proti poisťovateľovi (rozsudok KS Prešov zo dňa 31.3.2016 sp.zn. 21Co/60/2015).

49. Na základe uvedeného súd neuznal právnu argumentáciu žalovaného, že nie je pasívne legitimovaný na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom a zaviazal aj žalovaného uhradiť žalobcom nemajetkovú ujmu v peniazoch. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v danom konaní je pasívne legitimovaný žalovaný.

50. Nečakaným šokujúcim úmrtím najbližšieho rodinného príslušníka žalobcov 1/ až 4/ došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Pri úmrtí nemôže žiadne zadostučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Podľa ustálenej súdnej praxe bola preto daná aplikácia ustanovenia § 11 a § 13 ods. 1 OZ. Zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch boli tak v prípade žalovaných naplnené.

51. Na strane žalobkyne 1/ stratou manžela dochádza aj k presunu rodičovských úloh a starostlivosti o deti a domácnosť, to všetko v situácii veľkej emočnej bolesti s prirodzeným sociálnym a ekonomickým dopadom. Pokiaľ sa týka žalobkyne 4/, pri strate otca bola len vo veku 12 rokov a teda strata otca je u nej nespochybniteľná brániaca jej spoznávať svojho otca, rozvíjať s ním ďalej blízky vzťah a viesť rodinný život. U ďalších žalobcov 2/ a 3/ je nespochybniteľné, že aj keď títo už boli dospelí, strata otca rodiny, ktorý zabezpečoval celú rodinu aj po finančnej stránke, má veľmi vážne ekonomické dôsledky. Ale nemožno poukazovať len na finančnú stratu, pretože žalobcovia utrpeli veľmi vážnu emočnú stratu, ich rodiny resp. ich deti nemôžu spoznať starého otca. Nemožno prehliadať ani charakter hodnôt, do ktorých bolo zasiahnuté a ich ochranu garantovanú Ústavou SR (podľa čl. 41 ods. 1 manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona a podľa ods. 4 deti majú právo na rodičovskú ochranu a starostlivosť). Tak závažnej citovej ujme pri strate najbližšieho človeka sa vyrovná len máloktorý emočný zážitok, preto jeho vnímanie a prejavy hoci sú individuálne, možno dôvodne predvídať.

52. Pri výške peňažnej náhrady musí súd prihliadať okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí tiež odrážať všeobecné zdieľané predstavy o spravodlivosti a je potrebné poukázať na primárny význam vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy resp. zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu (keďže nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslieť). Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete“ podľa čl. 34 Dohovoru o ľudských právach. Ústavný súd ČR konštatoval, že pri stanovení čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch (sp.zn. I.ÚS 2844/14).

53. Vzhľadom na uvedenú požiadavku kazuistiky súd príkladmo uvádza, že rozsudkom OS Trnava č.k. 13C/126/2010-267 zo dňa 1.10.2014 v spojení s rozsudkom KS Trnava č.k. 24Co/368/2015-311 zo dňa 1.7.2015 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 eur za smrť manželky žalobcu v dôsledku protiprávneho konania zodpovedného subjektu (fyzickej osoby) spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Nálezom ÚS ČR sp.zn. I.ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015 bol zrušený rozsudok NS ČR zo dňa 18.5.2014 č.k. 30Cdo/2535/2013-529 ako i rozsudok Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 14.12.2012 č.k. 1Co/157/2012-412, predmetom ktorých bol neoprávnený zásah do práva na súkromie sťažovateľiek smrťou syna a brata spôsobenou v súvislosti s postupom lekárov nemocnice non lege artis, priznané čiastky náhrady nemajetkovej ujmy boli vo výške 1.700.000 Kč a 1.000.000 Kč (s konštatovaním o. i., že pre sťažovateľky je ťažko pochopiteľné, že v niektorých prípadoch z ich hľadiska menej závažných dosahujú čiastky peňažnej satisfakcie porovnateľnú úroveň s náhradami za nemajetkovú ujmu spôsobenú úmrtím blízkeho a o to viac naliehavou sa javí potreba, aby výška náhrady bola z pohľadu sťažovateľiek spravodlivo stanovená). Rozsudkom NS SR sp.zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.3.2012 bolo odmietnuté dovolanie voči rozhodnutiu týkajúceho sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 120.000 eur (z dôvodu nezákonného trestného stíhania a uloženia trestu odňatia slobody).

54. Podľa ust. čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromia a rodinného života. Aj v ústavnej rovine je v Čl. 16 Ústavy SR zakotvená nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, ktorá je zaručená, pričom každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Je nesporné, že medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Porušením práva jednej osoby môže dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie aj tej druhej z týchto osôb tvoriacich rodinné spoločenstvo. Zásah do osobnostnej emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je tak závažná ujma blízkej osoby ako to je v tomto prípade, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti. Značná miera dotknutia osobnosti fyzickej osoby tak ako to bolo v prípade žalobcov je potom dôvodom na priznanie peňažnej náhrady, pretože morálne zadosťučinenie nebolo dostačujúce (§ 13 ods. 2 OZ). Preto súd primerane vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti priznal žalobkyni 1/ sumu 50 000 eur, žalobcovi 2/ sumu 30 000 eur, žalobkyni 3/ sumu 30 000 eur, žalobkyni 4/ sumu 30 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy. Priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy predstavuje aspoň zmiernenie ujmy žalobcov v prípade, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Preto nemožno konštatovať, žeby priznanie takejto náhrady bolo prostriedkom bezdôvodného obohacovania žalobcov. Naopak, náhrada nemajetkovej ujmy žalobcom v zmysle zásad slušnosti a naplnenia požiadavky morálnej správnosti je spôsobilá naplniť reštitučnú

podstatu kompenzácie. Táto priznaná nemajetková ujma v peniazoch nemôže byť nikdy náhradou za život, ale slúži aspoň na minimálne zmiernenie následkov vzniknutej ujmy.

55. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého ustanovenia platí, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. V danom prípade súd vyslovil, že žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/ majú nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu, pretože boli plne úspešní.

58. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania voči žalovanému rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. O poplatkovej povinnosti žalovaného bolo rozhodnuté podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Keďže žalobkyňa bola od súdneho poplatku oslobodená, podľa § 4 ods. 2 cit. zákona, vzhľadom na výsledok súdneho konania poplatková povinnosť prešla na neúspešného žalovaného. Výška súdneho poplatku podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov je 6 % z prisúdeného predmetu konania a činí sumu 8 400 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.